בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום **ב'**, **ו'** ב**אב** תשס"ג (**04** ב**אוגוסט**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **בו' באב** – לפני 34 שנה, בשנת תשכ"ט (1969-5729), **ניל ארמסטרונג**, מפקד 'אפולו 11', **נחת על אדמת הירח**: נחיתת-אדם הראשונה על גוף שמימי כלשהו.
כידוע לקוראינו, אין זו דרכינו, בד"כ, לסקור אירועים מההיסטוריה הכללית. אך יש חשיבות מיוחדת לאירוע שהוא "מחוץ לעולם הזה". בהודעה שפרסם הרב הראשי דאז, **הרב יצחק ניסים**, לרגל הנחיתה, נאמר: "המאמצים לא יהיו כדאיים אלא אם תסיק מהם האנושות את הלקח – צניעות בהתנהגות, ולזנוח קטנוניות יום-יום בין הממלכות ובין אדם לחברו." מלים טובות לתקופה זו של בין המיצרים. [ישראל 50]

לציון האירוע ההיסטורי הזה, המאמר הבא שדן בשאלה:
'**חיוב או פטור בקיום מצוות על הירח**' [מתוך הספר "ליום חגנו"]
בימינו אלה אחרי שהצליח אדם להציג כף רגלו על הירח, שוב אין לועגים לאפשרות ליצור שם תנאים לחיי אנוש. לא ייראה עוד, אפוא, כמגוחך אם מישהו ינסה לעיין מה דינו של עולם חדש זה, אחרי שנכבוש אותו – מבחינת ההלכה. ובכן, השאלה היא: האם יחוייב אדם מישראל שיגיע לירח לקיים שם תורה ומצוות או לא?
אחרי עיון של רפרוף במקורות, אפשר להתרשם שאין חיוב לקיים המצוות על הירח למי ששם מקומו. וזאת מכמה טעמים:
- אם יש צורך בלימוד מיוחד שכל המצוות שהן חובת הגוף, חיובן **בכל מקום**, והלימוד הוא מן הכתוב, "כל הימים אשר אתם חיים על האדמה" [דברים י"ב 1], הרי שעל מקום ש**אינו אדמה** אין לחייב בהן, כי על מקום זה אין לימוד. וירח הוא שמיים.
- במסכת שבת [דף פ"ח] למדים אנו על "ויכוח" בין משה רבינו לבין מלאכי השרת בשעה שמשה עלה לקבל את התורה: 'מה לילוד אשה בינינו? אתה מבקש ליתנה [את התורה] לבשר ודם?'
אמנם אין משיבים על אגדות וכן אין משיבים תשובה לשאלה הלכתית מאגדות. עם זאת, ויכוח זה שכל צד טוען לזכותו לקבל את התורה, הוא לכאורה בלתי-מובן. האם אי אפשר לשני הצדדים גם יחד לקבל את התורה הזאת? האם התורה היא דבר שבחומר שיכול להיות רק לאחד ולא לשניים? אם שניים רבים ביניהם על ככר לחם, הדבר מובן, כי אין הוא יכול להיות אלא או לזה או לזה. אבל התורה היא אור והמצוה היא נר, ככתוב: "כי נר מצוה ותורה אור" [משלי ו' 23] והרי כבר אמרו: "נר לאחד, נר למאה" [מסכת שבת קכ"ב.]. ביחס לתורה אין, אפוא, מקום לתחרות, כי אין אחד גורע מחלקו של השני ולא כלום. מעולם לא שמענו ששניים רבים ביניהם בגלל בעלותם על אור היום! מה יפסידו מלאכי השרת אם בני אדם יקבלו תורה זו עצמה, אותה הם, מלאכים אלה, מבקשים?
אלא **משמע שהמקום גורם**! אין אותה תורה יכולה להיות מחייבת גם בשמיים וגם על הארץ. למה לא? כי כל אותן המצוות התלויות במקום, כמו **בית המקדש על קרבנותיו**, אינן יכולות להיות אלא במקום אחד ולא בשני מקומות. כי אם יש שני מקומות כאלה, הרי הם במות, ולא בתי מקדש. בית מקדש יכול להיות רק אחד ולא שניים. אם הוא אחד, קדושתו

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננה עד עולם סלה." [תהלים מ"ח 9]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שני**

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום **ב'**, **ו'** ב**אב** תשס"ג (**04** ב**אוגוסט**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

עולה על **כל** יתר המקומות. אבל אם יש עוד אחד כמוהו, אין קדושתו של אחד מהם עולה על **כל** יתר המקומות. {ההמשך, בע"ה, מחר}

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננה עד עולם סלה."[תהלים מ"ח 9]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שני**

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל